

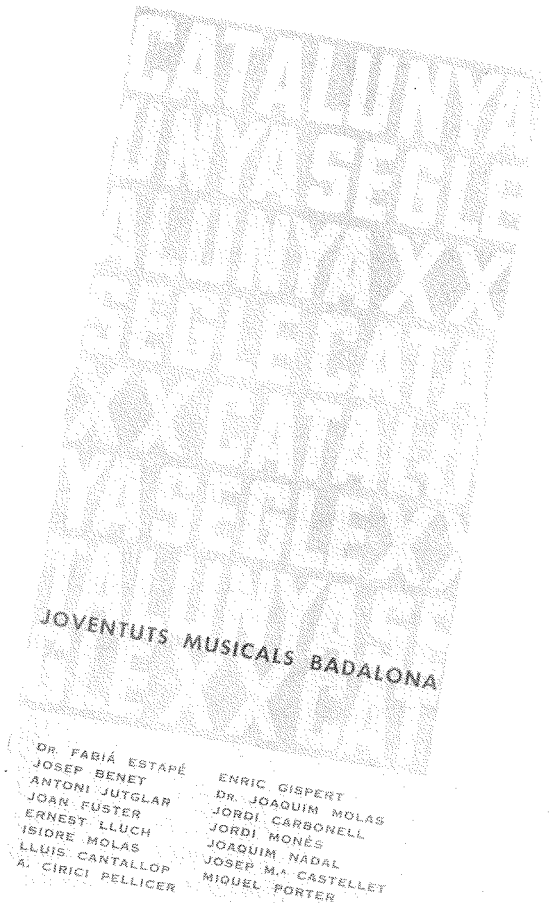
Les Joventuts Musicals

Carles Puigvert

Cap als anys 60, hi hagué a Badalona una certa rebrotada cultural, de la que fórem principals «animadors», alguns dels qui ara en tenim entre 40 i 50, any més, any menys. La música i el cinema constituïren, en aquell context badaloní de «resistència», els enunciats bàsics sota els quals ens movíem, però que també ens varen servir de «tapadora» per a poder desenvolupar altres activitats aleshores menys permissibles, perquè afectaven més directament la cosa política, la problemàtica social o la qüestió catalana. I si llavors ja ho sabíem (i per això ho fèiem, precisament), ara potser encara podem veure-ho més clar... que de quelcom ha de servir-nos la perspectiva de tots aquells anys que ja han transcorregut. I cal pensar, d'altra banda, que si Joventuts Musicals i Cine Club Studio vàrem acabar, finalment, treballant units, fou perquè, de fet, uns i altres érem gairebé els mateixos. I durant uns mesos, àdhuc vàrem disposar d'un altre lloc de col·laboració: les pàgines de «La Voz de Badalona», a l'època en què fou dirigida per Manuel Bazataquí, el qual setmanari, penso, aconseguí aleshores els seus millors moments d'aquella primera etapa.

Bé, però ara es tracta únicament de referir-nos, en aquest apartat, al que va ésser aquella entitat anomenada «JUVENTUDES MUSICALES DE BADALONA», que estigué funcionant, durant 2 anys, a ple rendiment, per a acabar, a la fi, com «el rosari de l'aurora». I és que

potser els responsables ens vàrem «passar» una mica; vull dir, que no vam saber mesurar ben bé el que podia o no podia fer-se en aquells moments, car intentar de presentar tot un cicle de conferències sobre Catalunya, a càrrec d'una sèrie de noms molt «compromesos» amb la nostra

cultura, ja n'era un xic massa, i naturalment, ens va arribar la «garrotada», i ni tan sols vàrem poder encetar-lo i celebrar la primera conferència.

En canvi, quan es tractava d'organitzar concerts (sobretot si eren de música clàssica) no teníem cap mena d'interferències; i és que la música (la música dels Bach, Mozart o Beethoven) no té cap mena de perillositat, puix que, segons diuen, es tracta d'un llenguatge universal i abstracte que no comporta cap ideologia ni cap classe de compromís.

Emperò, tornant als principis de la nostra «història», podríem preguntar-nos: per què va néixer Joventuts Musicals a Badalona si la majoria dels qui la formaren no sentien pas una especial devoció per la Música? La resposta, crec recordar, ja l'hem donada abans, però convé repetir-la: per a poder desenvolupar altres activitats «culturals» aleshores menys permissibles, i aprofitar-nos així d'uns «estatuts» que ens permetien d'anar més enllà de la música i transformar-los en un possible vehicle per a «fer política», tal com llavors es deia. Perquè era evident que tot això, les «autoritats» locals ja ho sabien, però ens anaven deixant que féssim la nostra, tot esperant l'ocasió d'«enxampar-nos»; ocasió que, hem de reconèixer-ho, nosaltres mateixos els vàrem presentar en safata, com ja hem esmentat abans.

Però, entre aquells inicis i aquest final, què fou el que realment férem d'important? Doncs jo penso que, important o no, alguna cosa vam aportar a la Badalona de l'època, en un món que, com sempre, es debatia enmig de contradiccions; entre la «bruta» guerra del Vietnam que ja havia començat i el nou missatge musical (i extra musical) que acabaven d'exportar els Beatles des de Liverpool, si bé nosaltres —hem d'acceptar-ho— ens movíem, ací a Badalona, entre els quatre gats de sempre, comptant-nos nosaltres mateixos; que tampoc es tracta ara d'idealitzar massa aquell passat-recent, quant a la importància que la nostra tasca tingué.

Tres dades hem de destacar primordialment, abans de prosseguir amb aquesta espècie

de relat, encara que de caràcter verídic: 1. La del 17 de novembre de 1961, en què va tenir efecte, al Cinema Victòria de la nostra ciutat, el Concert inaugural, a càrrec de l'Orquestra de Cambra de «Juventudes Musicales de Barcelona», després d'unes paraules de presentació del President Nacional de «Juventudes Musicales Españolas», Dn. Jorge Roch.

2. La del 2 de desembre de 1962, que significà la inauguració oficial del nostre local social, situat al soterrani del número 11 de la Rambla, i que va ésser celebrada públicament mitjançant un recital de guitarra per la professora i concertista badalonina, Rosa Lloret.

3. La del 22 de novembre de 1963, quan aparegué a «La Voz de Badalona» la nota següent:

«El dissabte passat, havia d'inaugurar-se el cicle de conferències que hem vingut anunciant («Cataluña siglo XX»). Circumstàncies d'última hora impediren la celebració de la primera conferència que havia de donar el doctor Fabià Estapé, Degà de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona.

«Dissabte vinent continuarà el cicle tal com està previst» JJ.MM.

Naturalment, tampoc la següent xerrada, que havia de donar en Josep Benet, ni les que haurien d'haver-la seguit, varen poder celebrar-se, i va significar la «clausura» definitiva de la nostra entitat.

(Per cert, que aquest mateix tema programat en l'esmentat cicle «Cataluña siglo XX», va provocar arran d'un article de l'Enric Sió publicat en les pàgines de «La Voz de Badalona», una forta polèmica que, d'alguna manera, pogué influir en aquella decisió «governativa» de no donar-nos el corresponent permís per a la seva celebració).

Retrobant, ara, el fil de la nostra narració, donarem, una mica per sobre, testimoni de les activitats que durant la nostra curta existència vàrem poder portar a terme, començant, naturalment, per la Música, teòricament la principal raó d'ésser de la

Joventuts musicals badalona

inauguració secció juvenil

cinema en col·laboració amb "cine club studio"

"la evasión"
de Jacques Becker
comentada per Antoni Kirchner

divendres 20, a les 8 de la N. J.

---

música concert per cor infantil. 50 nens

51 "st. mary redoliffe cho"
de Gran Bretanya

divendres 21, a les 11'30

local social rambló

PRIMERA PART

Economia 1

L'economia catalana de 1898 a 1939
Del proteccionisme a l'autarquia

p. r

DR. FABIÀ ESTAPÉ

Degà de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona. Catedràtic de Política Econòmica. Director del Seminari de Política Econòmica.

16 novembre de 1963

Història política 2

La història civil de 1898 a 1931

p. r

JOSEP BENET

Llicenciat en Dret. Professor d'Història Social a l'O. C. F. O. C. director de la col·lecció a l'editorial d'Edicions 62. És autor de «Maregall» i la sèrie de «Maregall» actual per l'Institut d'Estudis Catalans.

23 novembre de 1963

Història social 3

El moviment obrerista català de 1902 a 1931

p. r

ANTONI JUTGLAR

Historiador, membre de l'Institut Català d'Estudis Socials de Barcelona, col·laborador en la redacció de «Un segle de vida catalana» (1962). Ed. Alcega, autor de «Era Industrial a Espanya (1902)» (llegir «Aspectes històrics de la crisi de l'occident»).

30 novembre de

Arts plàstiques

Les arts plàstiques de 1906 a 19

p. r

ALEXANDRE CIRICI PELI

Director del Museu d'Art Contemporani de Barcelona, vicepresident de la Comissió de Cinèma d'Art, autor de «El arte moderno» (1959), «Poesia, notes de Poemas», «Mera», «Seres llims», «Pintura catalana», «Escultura catalana», i altres.

7 desembre de 1963

ORFEO BODOLINI

Divendres 8 de Febrer del 1963
a dos quarts d'onze del vespre

Escola d'Art Dramàtic «Adrià Gual»
del Foment de les Arts Decoratives de Barcelona
(Membri honorària del V. «Cicle de Teatre Lliure»
— Primavera 1961 de la Revista «Alhades»)

Presenta

LA PELL DE BRAU
POEMES DE SALVADOR ESPINÓ

Conferència-pronunciació de
Maria Durcília Capmany
Inconformació èpica de
Ricard Salvat

ACTORS:

Francesc Alba	Manuel Núñez
Josep M. Benet	Fabla Puiggròs
Adrià Gual	Montserrat Hug
Marcus Junco	Josep Rius
Josep Montanyà	Josep M. Sureda
Francesc Nula	Enric Surroca
	Maria Tàrrus

Acto organitzat amb la col·laboració de
Joventuts Musicals i Cinema Club Studi

NOTA: Una vegada començada la representació del Poema no es podrà entrar a la Sala.

nostra Entitat. En aquest terreny, podríem ressaltar una bona tanda de concerts de més o menys importància, però que, en alguns casos, van significar la presència a Badalona de figures tan acreditades com un Jean-Pierre Rampal, com una Anna Ricci o com un Rolf Dieter Krüll, sense oblidar-nos de la «Coral Sant Jordi», del trio format per J. Pañella (clarinet), J. Alpiste (violí) i Maria Canela (piano) o del Chor Infantil de «St. Mary Redoliffe Chori», de Bristol. I podríem encara anomenar, a més dels esmentats intèrprets de la inauguració de l'Entitat i l'altra inauguració del nostre local social, a Gonçalo Comellas (violí), Albrech Gürsching (oboïsta alemany) a Josep M.ª Alpiste (violí) i Angel Soler (piano).

I en aquest mateix àmbit sonor, no tot s'acabà en la música clàssica, atès que nosaltres estàvem, naturalment, molt oberts a tots els vents de l'època. I en el terreny del jazz, per exemple, com que no va ser-nos possible de portar cap grup genuïnament nord-americà, ho vam substituir pel «Quintet de Tete Montoliu», i també per alguna sessió de discos comentada, que fou una de les altres variants practicades en aquell camp musical, i entre les quals, podríem recordar ara, l'audició de «Joana d'Arc

a la foguera», de Claudel-Honeger, comentada pel nostre amic i gran poeta Joan Argenté, així com una sessió dedicada a la «cançó popular» i bàsicament a la «cançó francesa» (Yves Montand, Georges Brassens, Edit Piaf, Gilbert Becaud, etc.), presentada pel nostre company de fatigues, Julià García («Julianus»). Així mateix, hem de recordar, finalment, la conferència sobre música electrònica que ens donà l'argentina Hilda Diànda.

Una de les altres activitats que més desenvolupàrem foren les referides al cinema; aquelles famoses sessions de «cine-fòrum» que estigueren tan de moda en aquells anys, quan Bergman, Resnais o Antoniani ens feien trencar la closca, cercant i recercant símbols, allegories i fins i tot consignes, encara que aquestes últimes, les trobàvem més aviat en un Visconti («Rocco y sus hermanos») o en un Francesco Rossi («Salvatore Giuliano»). Sessions de cinema, quasi sempre en col·laboració amb el Cine-Club Studio (al qual correspon donar referència més exacta d'aquest apartat cinematogràfic) i que tingueren lloc, en la majoria dels casos, al Cinema Verbena, quan en Ramón Salses n'era l'empresari. Tanmateix, valdria la pena de recordar alguns títols entre aquells que vàrem presentar nosaltres:

«Mr. Arkadin», d'Orson Welles (per Romà Gubern), «Muerte de un ciclista», de Bardem (per Artur Amorós) o «Bellísima», de Visconti (també per Romà Gubern). I, conjuntament amb «Cine Club Studio», cal citar un cicle de cinema alemany expressionista, amb alguns dels millors títols d'aquella escola.

I com que també teníem una «Secció de Lletres», podríem referir-nos igualment representacions teatrals, conferències i lectures poètiques, que com es podrà demostrar seguidament, no estigueren malament del tot. Per exemple, en l'àmbit teatral vàrem comptar, per dues vegades, amb la Companyia de Teatre Popular «La Pipironda», representant, primer, «Auto de la donosa tabernera», de

Rodríguez Méndez, i en la segona ocasió, «Fuenteovejuna», de Lope de Vega. També vingué una altra Companyia de Teatre Popular, la «Gil Vicente», per a representar «Historias de funcionarios», de Chejov (basada en els seus admirables contes). I en alguna ocasió, no fou exactament una representació el que férem, sinó una lectura, com la que ens efectuà el T.E.U., de «Un tren ple de vigilants nocturns», de J. Melendres, i «Crepúsculo otoñal» i «Coloquio nocturno», de F. Dürrenmatt.

I ja que hem arribat, en aquest itinerari avui més nostàlgic que dogmàtic, a aquell apartat de les lectures, no podem oblidar-nos d'algunes de les que tingueren signe poètic, com foren, per exemple, la que ens oferí Miquel Bauçà, aleshores molt jove, dels seus poemes, i, del que no sé pas què se n'ha fet, o Francesc Vallverdú, també llavors prou jove, que va llegir-nos una part de la seva obra primerenca però ja molt reexida, dintre del realisme social que en aquell temps practicava. I cal recordar, igualment, la que ens oferiren Maria del Carme Oller i Xavier Ferrer de poemes de Nazim Hikmet, Andrei Voznessenski i Eugeni Ievtuixenko, i també aquella altra dedicada a poetes catalans (des de Verdaguer i Maragall fins els nostres Joan Argenté i Josep Gual) i llegida per Maria Gol i Josep Maria Zamora.

Finalment, entrarem en el punt més conflictiu que tingué la nostra tasca, ja que es refereix a l'organització de cicles de conferències, tenint en compte que un d'ells, que ja hem esmentat reiteradament, fou el que provocà el tancament definitiu de la nostra entitat. Sortosament, però, abans vàrem poder celebrar-ne algun altre, superant totes les dificultats més o menys fortes que es presentaren. Recordem, per exemple, el que ens donaren Jordi Monés i Pujol-Busquets sobre «Política de l'ensenyament» o aquell altre sobre «Literatura segle XX», per Joaquim Moles, i també el que sota l'enunciat de «Avui i nosaltres» ens presentaren Angel Carmona, José M.ª Rodríguez Méndez i Francisco Candel.

Crec que amb aquesta relació que, malgrat tot, no arriba a ésser exhaustiva, podem fer-nos una idea de com, bé o malament, vàrem «pencar» durant aquell dos anys de la nostra existència «oficial» (car abans ja havíem fet coses). I quan, a l'estiu de l'any 1962, ens vam prendre unes curtes vacances estiuenques, encara ho aprofitarem per a fer sortir a les pàgines de «La Voz de Badalona», durant tres o quatre setmanes consecutives, el nostre «ideari» cultural, sobre la necessitat d'una «cultura viva»; ideari que tenia, naturalment, un caràcter «progressista», per més que situat en el context espai-temporal de la Badalona dels anys 60. I és que, aleshores, encara no ens havia arribat el «desencís» de la subsegüent dècada, potser forçats per la pròpia situació del país i les nostres ànsies, un xic ingènues, de voler conscienciar la gent.

I així es va escriure la pel·lícula de la nostra història en el curt espai de dos anys; la història de JUVENTUDES MUSICALES DE BADALONA, com aleshores es deia, i que tingué dos presidents: Josep-Maria Padrós i Jordi Monés. Una narració que no té res de fantàstica però sí bastant de miraculosa, si considerem l'estricta vigilància i gairebé persecució de que fórem objecte des d'un principi, pels eterns «zeladors» de l'ortodòxia de cada moment.